

SINCLAIR GEBRUIKERS GROEP EEMSHOND

Secretariaat:

H. Heemstra

Boeierlaan 22

Delfzijl

Tel. 05960-30021

In aansluiting op het persbericht van Amstrad, waarin melding wordt gemaakt van de introductie van een Sinclair PC, overweegt het bestuur van de Sinclair Gebruikers Groep Eemshond een PC - afdeling in de vereniging op te starten.

Op dit moment zijn er binnen onze vereniging al enkele leden in het bezit van een PC. Wij zijn van mening, dat ook deze leden in onze vereniging goed met hun PC actief kunnen zijn.

Belangstellenden kunnen informatie bij ons bestuur krijgen, of op onze eerstvolgende gebruikersbijeenkomst op zaterdag 22 oktober a.s. Het adres hiervan is:

LOM school 'de Wenakker'
Pastorielaan 2 te Appingedam
Aanvang 13.00 uur.

sinclair

GEbruikers

GROEP

EEMS MOND

5e JAARGANG

SEPTEMBER 1988

VOORZITTER

H.W. DEN HARTOG

SECRETARIAAT

H. HEEMSTRA

Boeierlaan 22
9934 JM Delfzijl
☎ 05960-30021

PENNINGMEESTER

J.A. VESTERS

Schuitenzand 18
9931 AD Delfzijl
☎ 05960-18739

GIRO

50.81.226

T.N.V. Penningmeester
S.G.G.E.
Delfzijl

BESTUURSLEDEN

G.J. TEPPER

R.J.J. DIJK

J.D. BAAS

A.F. GOOSSEN

REDAKTIE

R.J.J. DIJK

Polluxstraat 12b
9933 HK Delfzijl
☎ 05960-10592

TECHNISCHE DIENST

J.D. BAAS

Rottumerplaat 44
9931 Delfzijl
☎ 05960-17308

PLAATS
GEBRUIKERSAVONDEN

LOM SCHOOL

Pastorielaan 2
Appingedam
☎ 05960-24466

CONTRIBUTIE

SCHOLIEREN : F 37,50 JAAR

OVERIGE LEDEN : F 75,00 JAAR

IBM SOFTWARE GRATIS.

ZEND TWEE LEGE DISKETTES MET DRIE GULDEN AAN POSTZEGELS VOOR DE PORTO EN ONTVANG DAN ONZE CATALOGUS EN EEN GRATIS PROGRAMMA OP UW DISKETTES.

adres: in Bangkok.

Volgens een artikel uit het Algemeen Dagblad d.d. 20 mei 1988, waar ons lid J. van der Horst mij op attent maakte, heeft bovenstaande advertentie bestaan in het PCMagazine en hebben er enkele honderden Nederlanders op gereageerd. Dat het hier niet om Public Domain Software ging blijkt wel uit het feit dat de douane de argeloze bestellers een aanslag invoerrechten en BTW oplegde van maar liefst 130 gulden. De douane ontdekte namelijk dat het gratis programma de bekende PC_database D_base 3 betrof met een normale waarde van rond de 1500 gulden.

De oplichtersfirma in Thailand bestaat inmiddels niet meer maar je kunt er gif op innemen dat deze louches nu alweer vanuit een andere plaats iets dergelijks opgezet hebben.

Ook op het gebied van chips zijn sinds enkele maanden gevallen van oplichting bekend. Zoals je weet zijn op het ogenblik sommige soorten nogal schaars en is er nog wel genoeg vraag naar. Als je dan een partij chips aangeboden krijgt is de verleiding natuurlijk heel groot om deze te kopen. Veelal blijkt het echter om afgekeurde chips te gaan die nauwelijks of helemaal niet werken.

Op het gebied van computersabotage is het virus nog steeds een doeltreffend middel zoals het Ministerie van Landbouw en Visserij heeft mogen ondervinden. Op het ministerie circuleerde een illegale copie van een een of ander goor spelletje dat de heren ambtenaren (de dames zullen het spelletje

beslist wel te vrouwonvriendelijk gevonden hebben) volgens de persvoorlichter tijdens de lunchpauze speelden. Als het spelletje met succes afgesloten werd bleek er van de computerbestanden niet meer veel over te zijn en kon men dagenlang werken aan het herstel van de schade. Er werd niet vermeld of de ambtenaren hiertoe dienden over te werken.

Je ziet het de computer raakt zo langzamerhand op allerlei gebied ingeburgerd en is het dus oppassen geblazen. Mocht men vroeger geen snoepjes aannemen van vreemde mensen, nu mag je geen spelletjes aannemen van vreemde goedgeefse computerlui.

de redactie

PUZZEL

Na een onderbreking van een maand is dan uw puzzel-rubriek wedergekeerd. Wat u nog te goed heeft is de oplossing van puzzel nrs 4,5 en 6. We beginnen echter met het bekendmaken van de prijswinnaars:

Winnaar opgave 4 is J.E.Willem.

Winnaar opgave 5 is H.den Hartog.

Winnaar opgave 6 is J.T.Medema.

Proficiat !!! Prijzen bij penningmeester bekendmaken.

En dan nu de oplossingen.

OPLOSSING PUZZEL 4

Omdat de nul niet is beïnvloed, kan men zien dat deze in de beide eerste vergelijkingen niet voorkomt. Ook is te zien dat er negen verschillende symbolen in beide eerste vergelijkingen gebruikt zijn. Elk van de cijfers 1 t/m 9 staat dus ergens in de beide vergelijkingen. Omdat beide vermenigvuldigingen hetzelfde produkt opleveren, is het de taak van het programma te zoeken naar twee vermenigvuldigingen van elk een een-cijferig getal met een twee-cijferig getal dat resulteert in een drie-cijferig getal.

Als goede oplossing laat ik de inzending van J.E. Willemsen zien, die tevens als prijswinnaar uit de loting is gekomen.

```
20 FOR c=123 TO 315
30 FOR b=12 TO 98
40 LET b$=STR$ b: LET c$=STR$ c
50 FOR a=1 TO 9
60 LET d=a*b
70 IF VAL c$(2)=a OR VAL c$(3)=a OR VAL b$(1)=VAL c$(2) THEN
   GOTO 150
80 IF VAL b$(1)=a OR VAL b$(2)=a THEN GOTO 150
90 IF VAL b$(1)=VAL c$(1) OR VAL b$(2)=VAL c$(2) OR VAL b$(2)
   =VAL c$(3) OR VAL b$(1)=VAL c$(3) THEN GOTO 170
100 IF VAL c$(2)=0 OR VAL c$(3)=0 THEN GOTO 180
110 IF VAL b$(2)=VAL c$(1) THEN GOTO 170
120 IF VAL b$(2)=VAL b$(1) THEN GOTO 170
130 IF VAL c$(2)=VAL c$(1) OR VAL c$(2)=VAL c$(3) OR VAL c$(1)
   =VAL c$(3) THEN GOTO 180
140 IF d=c THEN LPRINT a;"*";b;"=";d
150 PRINT AT 1,2;"a=";a;"    b=";b;"    c=";c
160 NEXT a
170 NEXT b
180 NEXT c
```

Dit programma geeft een lijst van alle vermenigvuldigingen, welke per regel 6 verschillende cijfers geeft en er komt geen nul in voor. Omdat de uitkomst van de beide eerste vergelijkingen gelijk zijn, komen slechts twee sets uitkomsten in aanmerking, en wel:

$$\begin{array}{ll} 4*39=156 & \text{met } 2*78=156 \\ 6*29=174 & \text{met } 3*58=174 \end{array}$$

Proberen we de gevonden cijfers in te vullen in de derde vergelijking dan blijkt dat alleen de laatste set juist is. De totale oplossing is dus

$$\begin{array}{l} 3*58=174 \\ 6*29=174 \\ 270^2=72900 \end{array}$$

OPLOSSING OPGAVE 5

Het zal duidelijk zijn dat het programma een vermenigvuldiging moet zoeken van een twee-cijferig getal en een drie-cijferig getal met als resultaat een vijf-cijferig getal. Het resultaat moet eindigen met een nul en voor de rest verschillende cijfers. Het navolgend programma voldoet hieraan:

```
10 FOR c=3 TO 7 STEP 4
20 LET e=10-c
30 FOR a=2 TO 9
40 IF a=c OR a=e THEN GO TO 230
50 FOR b=0 TO 9
60 IF b=a OR b=c OR b=e OR b=1 THEN GO TO 220
70 FOR d=2 TO 9
80 IF d=c OR d=e OR d=a OR d=b THEN GO TO 210
90 LET p=(a*100+b*10+c)*(d*10+e)
100 IF p>98765 OR p<10234 THEN GO TO 210
110 LET p$=p
120 FOR m=1 TO 4
130 FOR n=m+1 TO 5
140 IF p$(m)=p$(n) THEN GO TO 210
150 NEXT n
155 NEXT m
160 FOR n=1 TO 5
170 LET v=p$(n)
180 IF v=a OR v=b OR v=c OR v=d OR v=e THEN GO TO 210
190 NEXT n
200 PRINT a;b;c;"*";d;e;"=";p
210 NEXT d
220 NEXT b
230 NEXT a
240 NEXT c
```

Het programma geeft als oplossing: $927*63=58401$

Het is de bedoeling om een vijf-cijferig getal te vinden dat, verminderd met 13 hetzelfde getal oplevert als 13 maal het produkt van de cijfers. Het getal zelf is dus een veelvoud van 13, daarom kunnen we een lus maken met een stapgrootte van 13. Het programma neemt een getal, vermenigvuldigt de cijfers met elkaar en daarna met 13, vervolgens controleert het programma of het resultaat 13 meer is dan het oorspronkelijk getal.

```

10 FOR n=10010 to 99999 STEP 13
20 LET n$=n
30 LET p=1
40 FOR f=1 TO 5
50 LET p=p*n$(f)
60 NEXT f
70 IF n+13=13*p THEN PRINT n
80 NEXT n

```

Dit programma geeft als oplossing: 89843

OPGAVE 7

Laatst kreeg ik een nogal vreemde brief, duidelijk gemaakt met behulp van een tekstverwerker. De briefschrijver vraagt mij om hulp, maar zou u mij willen helpen te zoeken naar de juiste oplossing?

Hierbij geef ik u de brief:

Delfzijl

Geachte Heer,

Ik verzoek u mij te willen helpen met een probleem met een tekstverwerkingsprogramma dat ik gekocht heb op */ juli j.l. Zoals u kunt zien zijn de cijfers nogal van streek geraakt, bij het printen worden ze vervangen door diverse leestekens. Alle tien cijfers (nul tot en met negen) zijn beïnvloed, elk cijfer wordt door een verschillend leesteken vervangen.

Omdat ik veel met cijfers werk zult u zich realiseren dat dit veel ongemak met zich mee brengt. Zelf een eenvoudige optelling geeft vreemde resultaten. Bijvoorbeeld + plus + is gelijk aan = (de + en de = zijn natuurlijk cijfers).

Nog een voorbeeld @'% vermenigvuldigd met &%! geeft als resultaat !@@&@

Ik zou u zeer erkentelijk zijn als u mijn probleem zou kunnen oplossen, en wel zo spoedig mogelijk. Ik ben alleen 's middags telefonisch te bereiken op nummer @%*&'=/ en wel tot ongeveer &+..). (hier staat dus &+ uur)) minuten)

Hoogachtend,

De vraag aan u: welk leesteken staat voor elk van de tien cijfers? Insturen van uw oplossing zoals gebruikelijk. De gebruikte leestekens zijn dus: % @ ! * / + = ' &)

H.Heemstra

anders. Na een poosje staren, koffie drinken en schelden zag ik een overeenkomst, de records waar ik foutmeldingen kreeg bestonden allemaal uit 26 karakters. Na gecontroleerd te hebben of er verder geen records voorkwamen met 26 karakters was het eindelijk duidelijk.

Onder karakters moet je hier dan verstaan alle normale karakters en de tekens die een nieuw veld aanduiden, deze laatste tellen dan echter voor twee.

Al met al vind ik het een knap vervelende bug en is mijn vertrouwen in het programma Flashback aardig teruggelopen. Straks blijkt misschien dat het niet alleen bij 26 karakters voorkomt maar ook bij 88 en dan is het programma natuurlijk helemaal onbruikbaar.

Gelukkig kan ik als het moet nog altijd terugvallen op de oude vertrouwde Archive. Probeer trouwens een de runtime module, deze is aardig wat sneller dan de normale versie.

Rein Dijk

P.S.G.

Ergens in de 128K_Spectrum en de +2 en +3 bevindt zich een mono_geluidschip, de zogenaamde Programmable Sound Generator (vandaar P.S.G.). Zoals de meesten wel zullen weten is het er een met 3 kanalen en 8 octaven. Om de chip aan te sturen heb je 14 registers tot je beschikking.

Hier volgt een beschrijving:

Register 0: wordt gebruikt om de toonhoogte van kanaal A fijn bij te stellen. Het is een 8_bits register dus waarden van 0 to 255 toegestaan.

Register 1: wordt gebruikt om de toonhoogte van kanaal A grof bij te stellen> Het is een 4 _bits register dus waarden van 0 - 16 zijn toegestaan.

Registers 0 en 1 worden dus gebruikt om de toonhoogte van kanaal A in te stellen. Even rekenen: toonhoogte A = register 0 + 256 x register 1 = 255 + 256 x 4 = 4096 waarden voor kanaal A. Dit wil natuurlijk ook met kanalen B en C. Daarvoor zijn registers 2 en 3 voor B en 4 en 5 voor C gereserveerd.

Register 6: het ruisregister. Met dit register is het mogelijk ruis op te wekken door de 3 kanalen. Het is een 5_bits register: waarden van 0 - 31 mogelijk.

Register 7: register 7 is wel het belangrijkste register. Dit is het "mengpaneel" voor de drie kanalen. In dit register wordt beslist welke kanalen aan zullen staan en of er ruis moet worden geproduceerd. De bits zijn als volgt gebruikt:

bit	7	6	5	4	3	2	1	0
	1 I/O	1		ruis			toon	
	X	X	C	B	A	C	B	A
decimaal	128	64	32	16	8	4	2	1

Bit 7 en 6 zijn altijd geset. Stel dat je het bit dat je wilt gebruiken op nul geset moet worden. Een voorbeeld: toon uit A en B en ruis uit C ziet er zo uit : 11011100 = 220 decimaal.

Register 8: volumeregelaar voor kanaal A. Dit register bepaalt het volume voor kanaal A. 0 is zeer zacht/uit (voor de goedgehoorden onder ons) en 15 is hard (voor de slechthorenden). Als je 16 kiest dan worden de envelopes ingesteld (zie envelopes).

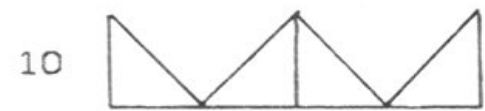
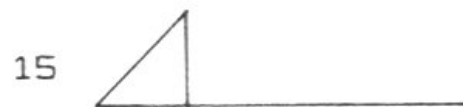
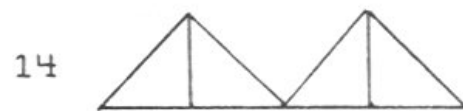
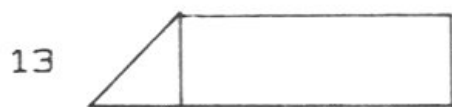
Register 9 en 10 doen hetzelfde voor kanalen B en C (vreemd he).

Register 11: de fijnsteller voor de lengte van de volume envelopes. Het is een 8_bits register.

Register 12: grof steller voor de lengte van de volume envelopes. 8_bits register. Een voorbeeld:
je wilt als totale lengte 50000 hebben. De formule register 11 + 256 x register 12 moet 50000 opleveren. Eerst $50000 / 256 = 195,3125$, vermenigvuldig nu 0,3125 met 256. De uitkomst is 80. Dus om 50000 als totale envelope lengte te krijgen moet je register 11 met de waarde 80 laden en register 12 met de waarde 195.

Register 13: dit register bepaalt de vorm van de volume envelopes. Er zijn 8 verschillende vormen. Bij de eerste 4 wordt de geluidsterkte sterker en bij de laatste vier wordt deze minder. Je kan register 13 natuurlijk alleen laden als je bij register 8 en/of 9 en/of 10 de waarde 16 hebt ingevoerd.

De verschillende envelope_vormen met de registerwaarden erbij:

Zo dat waren dan alle 14 registers. Hier volgt dan het "laad_programma", er zitten een paar wijzigingen in. Zo hoef je bijvoorbeeld niet de samengestelde registers (0, 1/2, 3/4, 5/11, 12) apart in te vullen. Je vult dus gewoon de totale waarde in, bijvoorbeeld 3000. Verder kan je door GO TO regelnummer gegevens opnieuw invoeren zonder helemaal opnieuw te moeten beginnen.

Programma:

Het programma laadt ook nog een stukje machinecode in. (regelnummer 9998).

Dit stukje code wordt als volgt uitgelegd:

	DI		; SCHAKEL DE INTERRUPTS UIT
	LD	E,255	; REGISTER E MET 255 LADEN
	LD	A,(32769)	; REGISTER A LADEN MET HET REGISTERNUMMER
	CP	7	; VERGELIJK A MET REGISTER 7
	JRNZ	GEEN 7	; SPRING NAAR "GEEN7" ALS A NIET 7
	LD	E,63	; REGISTER A MET 63 LADEN
GEEN7	LD	B,A	; REGISTER B HEEFT NU HET REGISTERNUMMER
	LD	A,(32768)	; REGISTER A MET DE WAARDE V/H REG LADEN
	AND	E	; BEPERK A TOT DE IN E AANGEGEVEN BITS
	LD	D,A	; LAADT D MET DE WAARDE V/H REGISTER
	LD	A,B	; REGISTER A HEEFT NU WEER HET REG NUMMER
	CALL	PSG	; ROEPT DE ROUTINE PSG AAN
	EI		; SCHAKEL DE INTERRUPTS WEER AAN
	RET		; KEER TERUG NAAR BASIC
PSG	PUSH	BC	; ZET BC OP DE STACK
	LD	BC,65533	; REGISTER BC LADEN MET 65533
	OUT	(C),A	; "OUT" HET REGISTER A
	LD	BC,49149	; REGISTER BC MET 49149 LADEN
	OUT	(C),D	; "OUT" HET D_REGISTER
	POP	BC	
	RET		; KEER TERUG UIT DE PSG_ROUTINE

Voor diegenen die dit niet helemaal begrepen of niet wisten hoe dit allemaal in te voeren, hieronder de uitkomst:

```
10 FOR a= 32786 TO 32822
20 READ b
30 POKE a,b
40 NEXT a
50 DATA 243, 30, 255, 58, 1, 128, 254, 7, 32, 2, 30, 63, 71, 58,
0, 128, 163, 87, 120, 205, 42, 128, 251, 201, 197, 1, 253, 255,
237, 121, 1, 253, 191, 237, 81, 193, 201
60 SAVE "PSG-CODE" CODE 32786,40
```

Mocht je nog vragen hebben, stel deze dan gerust aan OKIE_POKIE.
Maar hij denkt dat je nu net zoveel weet als hij.

Bas Nap

N.B. Het programma werkt ook in 48K_mode.

```
10 INPUT "KANAAL A: "; TOTIA
20 LET A2=INT (TOTIA/256): LET A1=TOTIA-256*A2
30 INPUT "KANAAL B: "; TOTIB
40 LET B2=INT (TOTIB/256): LET B1=TOTIB-256*B2
50 INPUT "KANAAL C: "; TOTIC
60 LET C2=INT (TOTIC/256): LET C1=TOTIC-256*C2
70 INPUT "RUIS: "; RP
75 INPUT "AANZETTEN: "; EN
80 INPUT "VOL. KAN. A: "; AA
90 INPUT "VOL. KAN. B: "; BA
100 INPUT "VOL. KAN. C: "; CA
105 IF AA<=15 AND BA<=15 AND CA<=15 THEN LET LE=0: LET LE1=0:
LET VE=0: GO SUB 140
110 INPUT "LENGTE ENVELOPES: "; TOTL
120 LET LE1=INT (TOTL/256): LET LE=TOTL-256*LE1
130 INPUT "ENVELOPE VORM: "; VE
140 FOR A=0 TO 13: POKE 32769,A: READ B: POKE 32768,B:
RANDOMIZE USR 32786: NEXT A
150 DATA A1, A2, B1, B2, C1, C2, RP, EN, AA, BA, CA, LE, LE1,
VE
160 RESTORE 150
170 STOP
9998 LOAD "PSG-CODE" CODE 32786
9999 CLS:RUN
```

BOVENSTAANDE LISTING SAVEN MET: SAVE "PSG-LOADER" LINE 9998

PLAATS: ZIE COLOFON TIJDEN: DONDERDAGS: 19.30 - 22.00
ZATERDAGS: 13.00 - 17.00

1989

DONDERDAG 12 JANUARI
ZATERDAG 28 JANUARI

DONDERDAG 9 FEBRUARI
ZATERDAG 25 FEBRUARI

DONDERDAG 9 MAART
ZATERDAG 25 MAART

DONDERDAG 6 APRIL
ZATERDAG 22 APRIL

DONDERDAG 4 MEI
ZATERDAG 20 MEI

DONDERDAG 1 JUNI
ZATERDAG 17 JUNI
DONDERDAG 29 JUNI

Beste computervrienden,

Mijn tijdelijke afwezigheid op de gebruikersavonden zal door bepaalde omstandigheden nog enige tijd worden verlengd, maar ik hoop zo spoedig mogelijk weer aanwezig te zijn,

Tot ziens,

Harrie Weggemans

APPLE SOFTWARE S.NOEKEN 05960 - 23963

SE NOORDELIJKE COMPUTER INFORMATIE DAG

Natuurlijk hebben jullie de datum 8 oktober 1988 al een poosje geleden rood omcirkeld in je agenda, maar voor alle zekerheid wilden we jullie er toch nog even aan helpen herinneren waarom deze aantekening door jullie gemaakt is.

Dit is namelijk de dag waarop wij onze traditionele info_dag in de Molenberg te Delfzijl organiseren.

Evenals vorig jaar doen wij dit ook nu niet alleen maar met medewerking van andere computerverenigingen en enkele bedrijven.

De deelnemende verenigingen zijn :

ALGEMENE PERSONAL COMPUTER CLUB

AMIGA GROEP GRONINGEN

ATARI GROEP GRONINGEN

COMMODORE GROEP APPINGEDAM

MSX COMPUTER CLUB EEMSMOND

QL GROEP NOORD NEDERLAND

EN NATUURLIJK DE ORGANISERENDE VERENIGING, ONZE EIGEN

SINCLAIR GEBRUIKERS GROEP EEMSMOND

De volgende bedrijven zullen aanwezig zijn met een stand:

BYTE COMPUTERSHOPS

DATA SKIP

ENGELSMAN KANTOOREFFICIENCY

MARKET ETIKETTING

TERMINAL SOFTWARE PUBLICATIONS

VENEMA EN VEENDORP

TIJD : 10.00 uur - 18.00 uur

PLAATS : Ontmoetingscentrum De Molenberg te Delfzijl